

τῶν ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος προσεπάθει νὰ καλύψῃ τὴν φαλακρότητα αὐτοῦ. Ὁ Δομιτιανός, φαλακρός, ἐτιμῶρει αὐστηρῶς ὕβριν γενομένην πρὸς φαλακρόν, καὶ ὁ τύραννος τῆς Σικελίας Ἀγαθοκλῆς ἐκαλύπτετο τὴν κεφαλὴν διὰ μυρτίου στεφάνου, ὅπως σκεπάσῃ τὴν γυμνότητα αὐτῆς.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Γραφῇ ὀρίζεται εἰς τὴν κόμην θέσις ὅχι ὀλιγώτερον ἐντιμος ἐκείνης, ἣν αὕτη κατεῖχε παρά τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς Ῥωμαίοις. Ὁ Ἰεχωβά ἐπιβάλλει τὴν φαλακρότητα εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἀσσυρίας, ὡς ἀτίμωσιν. Ὁ Ἡσαίας προλέγει αὐτὴν εἰς τοὺς Μωαβίτας ὡς ποιήν τρομεράν, καὶ ὁ Ἰεζεκιὴλ ἐπικαλεῖται ταύτην ὡς ἄραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν Σύρων. Καὶ αὐτὸς ὁ ἅγιος Ἐλισσαῖος, παρακολουθούμενος ὑπὸ παιδῶν οἱ ἑποιοὶ ἐχλεύαζον αὐτὸν διὰ τὴν γυμνὴν τριχῶν κεφαλὴν του, χάνει τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἀγιότητά του, καὶ παραδίδει αὐτοὺς εἰς βωρὰν ἀγρίων θηρίων.

Ἡ κεφαλὴ τῶν παιδιῶν παρ' Ἕλλησι καὶ Ῥωμαίοις ἦτον ἱερά, καὶ αἱ κόμαι αὐτῶν ἔμενον παρθένοι ἀπὸ ἱεροσύλων ψαλλίδων μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν μετὰ τῆς τηβέννου καὶ τῆς ἀποκοπῆς τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, ὁ ἄγγελος τῆς ἀθωότητος ἐγένετο ἄνθρωπος καταδεδικασμένος εἰς τὴν ἐργασίαν . . . καὶ ἱκανὸς νὰ ἀμαρτήσῃ.
Ora puer, prima signans intonsa juventa

Καὶ ἡ θυσία αὕτη τῆς ἀθωότητος καὶ τῆς καλλονῆς προσεφέρετο εἰς τοὺς Θεοὺς. Ἐν Ἀθῆναις ἐδέχετο τὴν προσφορὰν ὁ Ἀπόλλων, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ἐδέχετο αὐτὴν ἐν δένδρον ἱερὸν τὸ καλούμενον capillata. Καὶ σήμερον ἔτι δὲν εἶνε σπάνιον ν' ἀπαντήσῃ τις ἐν ἐκκλησίᾳ ἀγροτικῇ ἀπηρητημένον εἰς τὸν βωμόν τὸ ἀνάθημα ὠραιῶν κόμης. Καὶ ἐπὶ τοῦ στήθους τοσοῦτων κυριῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς λάμπει περιχρυσόν τι κειμήλιον ἐν ᾧ περιέχεται τεμάχιον βοστρύχου. Ὁ ἔρωσ καὶ ἡ θρησκεία καθιέρωσαν καὶ αὐταὶ ὑπὲρ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μακρὰν καὶ εὐσεβῆ ἱστορίαν. Ἡ ἐστία, ἀποκοπτομένη τὴν κόμην, καθίστατο ἱερεῖα ἀποθεουμένη οὕτως εἰπεῖν. Καὶ ἡ σημερινὴ μοναχὴ, εἰς τὴν τελευταίαν κίνησιν τῶν ψαλλίδων, ἧτις ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτῆς τὸ ὠραιότατον στόλισμα τῆς φύσεως αισθάνεται ὅτι ὁ τελευταῖος κῆρυξ, ὅστις συνέδεεν αὐτὴν μετὰ τοῦ κόσμου, διερράγη διὰ παντός. Τίς ἀγνοεῖ ὅτι τὸ ἀποκόπτειν τὰς κόμας ἀπὸ τῆς γυναικός, εἶνε ταῦτ' ὅσον πρὸς τὸ ἀφαιρεῖν τὴν αἰχμὴν ἀφ' ἐνός τῶν ὀξυτέρων βελῶν τοῦ ἔρωτος; Οὕτως ἐνώπιον μοναχῆς ἀποκαρεῖσθαι τὴν κεφαλὴν, ὑπενθυμίζω τὸν Θεόκριτον περιγράφοντα, ὅτι οἱ Ἑρωτες θρηνοῦντες τὸν θάνατον τοῦ Ἀδωνίδος ἀπέκοψαν τὰς κόμας τῶν ὑπενθυμίζω τὸν Ἀχιλλεῖα ἐπὶ τῆς πυρᾶς τοῦ Πατρόκλου ἀποκόπτοντα τὴν ὑπε-

ρήσανον κόμην καὶ βίπτοντα αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀποτεφρώνων τὸ σῶμα τοῦ φίλου του.

Ἀναπολῶ καὶ τὸ πένθος ἔθνος ὀλοκλήρου. Ἀναπολῶ τὴν Ἑλλάδα, ἧτις ἐκλαυσε τὸν ποιητὴν τῆς Ἀλκαίον, κείρουσα ὀπίσθεν τὴν κεφαλὴν ὅλων τῶν πολιτῶν τῆς. Καὶ αὐτοὶ οἱ βάρβαροι στρατιῶται τοῦ Ἀττίλα ἐκείρον τὰς κεφαλὰς τῶν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ βασιλέως καὶ ἀρχηγῶν τῶν. Ὁ δὲ Ἱερεμίας ἐκφράζει τὴν πικροτάτην ἀπελπισίαν διὰ τῆς ἐκφώνησεως. «Κεῖρε τὴν κεφαλὴν σου καὶ ἀπόρριπτε» . . . (Ἱερμ. Ἐ', 29).

Ἀλλάσσοσι τὰ ἦθη, ἀλλάσσοσιν αἱ γλῶσσαι, ἡ ἀέναντος τῶν χρόνων περιπέτεια μεταβάλλει ἀνθρώπους καὶ πράγματα. Ἀλλὰ καὶ σήμερον μετὰ τόσους αἰῶνας ἡ ἐκφώνησις τοῦ Ἱερεμίου εἶνε ἡ ἐκφρασις ἐνός τῶν ὀδυνηροτάτων πόνων, οὗς ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ αἰσθανῆ. Βασανιζόμενοι, στρεβλούμενοι, αἰσθανόμενοι θύελλαν κινουμένην ἐν τοῖς σπλάγχθοις ἡμῶν, ἀποσπῶμεν ἀφ' ἡμῶν τὸ μόνον μέρος, ὅπερ εἶνε τι πλεόν τοῦ ἐνδύματός ἀλλ' ὅχι εἰσέτι σὰρξ, καὶ κακοποιούμεν ἡμᾶς αὐτοὺς πρὶν ἢ αὐτοκτονήσωμεν. Τὸ ἀφαιρεῖν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς εἶνε κατὰ τι ὀλιγώτερον τῆς αὐτοχειρίας, ἢ μᾶλλον εἶνε ἤδη αὐτοχειρία. *Κεῖρε τὴν κεφαλὴν σου καὶ ἀπόρριπτε.*

Ἀλλὰ θὰ μοι εἴπητε, τί ἐνδιαφέρει ὅλη αὕτη ἡ μυθολογία καὶ ἡ ἐκδρομὴ εἰς τὰ πεδία τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ποιήσεως; Ποῖος ἀνεμοστρόβιλος ἀφήρησε τὸν δόκτορά μας οὕτως, ὥστε ἀπεπλανήθη τῆς μετρίφρονος ἀτραποῦ τῆς πρακτικῆς καὶ τῆς ὑγιεινῆς;

Ἴδου τί εἰς ταῦτα ἀπαντᾷ ὁ δόκτωρ.

Ἡθέλησα νὰ σὰς δεῖξω τὴν σπουδαιότητα τῶν τριχῶν, διὰ νὰ σὰς διδάξω συνεπῶς μετέπειτα τὸν καλλίτερον τρόπον, ὅπως διατηρῆτε αὐτὰς μακρὰς καὶ ὠραιὰς ὅσον ἔνεστι περισσότερα ἔτη, καὶ ὅπως ὑπερασπίζητε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν δύο τούτων ἀτυχημάτων, τὴν *leucarai* τῶν τριχῶν καὶ τὴν *apocalicrasi*.

(Ἐπειτὰ συνέχεια)

ΠΤΗΝΩΝ ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑ

Ὁ σοφὸς φυσιοδίφης Strauss-Durckheim ἀναφέρει ὅτι, κατὰ τὴν νεότητά του, συλλαβὼν ὀλοκλήρον φωλεὰν ἀκανθυλλίδων (καρδερινῶν) ἦτοι τὸν πατέρα, τὴν μητέρα καὶ πέντε μικρά, τὰ ἔθεσεν ἐντός μεγάλου κλωθοῦ ἐλπίζων ὅτι οἱ γονεῖς θὰ ἐξηκολούθουν τρέφοντες τὰ μικρά των. Ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἀγωνίας εἰς ἣν ἐβύθισεν αὐτοὺς ἡ ἀπώλεια τῆς ἐλευθερίας των οὕτε ὁ πατὴρ οὕτε ἡ μήτηρ ἠσχολήθησαν πλέον περὶ τῶν μικρῶν, μολοντί ταῦτα τοὺς παρηκολούθουν πανταχοῦ ζητοῦντα τροφήν.

Ἦδη ὁ παρατηρητὴς ἠτοιμάζετο ν' ἀποσύρῃ

τὰ μικρὰ ὅπως τὰ τρέφῃ ὁ ἴδιος, ὅταν εἶδεν ἐν ἐξ αὐτῶν ἀποτεινόμενον μὲ ἀνοικτὸν ῥάμφος καὶ κροῦον τὰς πτέρυγας αὐτοῦ πρὸς ἓνα ἄρρῆνα φλῶρον εὐρισκόμενον ἐν τῷ αὐτῷ κλωβῷ. Ὁ φλῶρος ἐν πρώταις οὐδεμίαν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὴν παράκλησιν αὐτήν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπανελήφθη, ἔστη ἐνώπιον τοῦ μικροῦ πτηνοῦ, τὸ παρετήρησε, καὶ ἀνάρθρως τὴν κεφαλὴν, ἐφάνη ὡσεὶ ἐρωτῶν αὐτὸ τί ἤθελε. Τοῦτο βλέπον τὸ ἐγκάτα-λειφθέν, ἐξέφρασεν ἐντονώτερον διὰ τῶν χειρονομιῶν καὶ τῶν κραυγῶν αὐτοῦ ὅτι ἐπέινα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ φλῶρος ἴστατα προσεκτικὸς, ὑπετέθη πρὸς στιγμὴν ὅτι θ' ἀπληγάσαστο τοῦ ὄχληρου μικροῦ διὰ ῥαμφισμῶν, ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον συνέβη. Ὁ φλῶρος ἀπεμακρύνθη, κατέβη εἰς τὸ μέρος, ἐνθα ὑπῆρχεν ἡ τροφή, καὶ κατεβρόχισε μεγάλην ποσότητα κόκκων.

Ἐπέθεσεν ὅτι ἔκραξε τοῦτο πρὸς ἰκανοποίησιν τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀνάγκης, ἀλλὰ μεγάλως ἐθαύμασεν ἰδὼν αὐτὸν ἀναβάντα ἐν τῷ κλωβῷ, ζήτουντα τὸ μικρὸν πτηνόν, τὸ ὁποῖον ἐπεκαλέσθη τοσοῦτε θερμοῦς τὴν εὐσπλαγγίαν αὐτοῦ, καὶ τρέφοντα αὐτό. Τοῦτο ἰδόντα τὰ τέσσαρα μικρὰ ἔσπευσαν καὶ αὐτὰ ζήτουντα συνδρομὴν ἧτις καὶ παρεχωρήθη πρὸς αὐτά. Ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς τὰ υἱοβέτησε πάντα, καὶ διηνεκῶς ἐμερίμα περὶ τῆς διατροφῆς αὐτῶν ἄχρις οὗ δυνήθῃσι νὰ πράξωσι τοῦτο τὰ ἴδια.

Καὶ αὐτὰ τὰ κανάρια, παρὰ τὴν κατάπτωσιν τοῦ ἐνοστικτοῦ αὐτῶν, συνεπιεῖα τῆς αἰχμαλωσίας, εἰσὶν ἐπιδεκτικὰ τοιούτων πράξεων.

Ἐντὸς μεγάλου κλωβῷ, ἐνθα ὑπῆρχον παντοειδῆ πτηνά, ἐτέθη φαλέα ἀηδόνων καὶ μίγμα ἐκ καμπῶν, μυρμηκῶν καὶ μικρῶν σκωλήκων ἀλεύρου, τὸ ὁποῖον εἶνε ἡ καλλίτερα αὐτῶν τροφή. Ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ, μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποστῶσι τὴν φυλακὴν, ἀπέθανον ταχέως, ἔμεινε δ' ἐν μικρὸν ἐπαιτοῦν τροφήν.

Ἐν κανάριον τὸ ἐλυπήθη, ἀλλ' ἡ τροφή αὐτοῦ τῷ ἐπροξέγει μεγάλην ἀηδιάν. Ἐδίστασεν ἐπὶ πολὺ, μεταβαίνειν ἀπὸ τοῦ μικροῦ εἰς τὸ τὴν τροφήν περιέχον δοχεῖον, καὶ ἀπὸ τοῦ δοχείου εἰς τὸ μικρόν.

Τέλος ὁ οἶκος ὑπερίσχυσε. Ἐλαβεν εἰς τὸ ῥάμφος του τὴν τροφήν, δι' ἔσπευσμένου κινήματος ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὸ πειναλέον μικρόν, εἶτα μετέβη ταχέως καὶ ἐνίψε τὸ ῥάμφος αὐτοῦ ἔπραξε τοῦτο τρίς, πλυνόμενον ἐπιμελῶς κατὰ τὰ μεταξὺ διαλείμματα.

Μετὰ ἀρκούντως μακρὸν χρόνον ἐπανήρχιζε φέρον καὶ πάλιν πρὸς αὐτὸ τροφήν τρίς, ἀποδεικνύων ἀρκούντως ὅτι τὸ ἔπραττε μετὰ μεγάλου κόπου. Τὸ μικρὸν ἀνετραφῆ καὶ ὑπερηγάπα τὴν τροφὴν του. Ἀλλὰ τὸ ἄρρῆν κανάριον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀνεχθῆ τὰς πρὸς τὴν μικρὰν ἀηδόνα πρεχόμενας περιποιήσεις ἐφ' ὅσον αὐτὴ δὲν ἠδύνατο

νὰ τρώγῃ μόνη, ἤρξατο εἶτα νὰ τύπη αὐτὴν διὰ τοῦ ῥάμφους του καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ τὴν ἀποσύρωσι τοῦ κλωβῷ ὅπως τὴν σώσωσιν ἀπὸ τοῦ θανάτου.

ΑΣΜΑΤΙΟΝ

Εἰς τῆς καρδίας μου τὸ βάθος
ἀνάτος λανθάνει πόνος
εἶνε μυστήριον τὸ πάθος,
ὅπως ἐγὼ γνωρίζω μόνος.

Ναί, σιωπῶ οὐδεὶς γνωρίζει
ποῖον ἐντὸς μου ἔχω σάλον,
καὶ ποῖα θύελλα μαστίζει
τὸ στήθος μου τὸ λάθρα πάλλον.

Ἐκείνη ἄφροντις βαδίζει,
φαιδρότης ὄλη, γοητεία,
οὐδ' ἔννοεῖ, οὐδὲ γνωρίζει,
ποῖα μὲ πνίγει τρικυμία.

Ἐν μέσῳ μαγικῶν ὀνείρων
περᾶ, ὡς ὄναρ, ἡ ζωὴ τῆς,
καὶ διὰ παραδείσων μύρων
τρυφᾶ εὐδαίμων ἡ ψυχὴ τῆς.

Καὶ εἰμι πάντοτε σιμὰ τῆς!
οὐδὲν τολμῶ πλὴν νὰ αἰτήσω
ἐγγώρισα τὰ ὄνειρά τῆς!
καλλίτερον ἅς σιωπήσω.

Κ' εἰς τῆς καρδίας μου τὰ βάθη
ἀγνὸς ὁ ἔρωσ μου ἅς μείνῃ
αὐτὴ οὐδέποτε ἅς μᾶθη
πῶς τὴν λατρεύω ἐν ὀδύνῃ.

(Νοέμβριος, 1884)

Ἀθήναι

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Μεγάλῃ κινήτῃ γεφύρᾳ πρόκειται νὰ κατασκευασθῇ ἐπὶ τοῦ Ταρμέσιως, ἐνεκα τῶν ὁσημέραι ἀξαναουσῶν ἀναγκῶν τῆς διαβάσεως. Τὸ ὄλικον αὐτῆς μῆκος ἔσται 880 ἀγγλικῶν ποδῶν, καὶ 50 ποδῶν τὸ πλάτος. Αἱ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς γεφύρας ἀπάναι ὑπολογίζονται εἰς 75,000 λίρας στερλίνας.

— Κατ' αὐτὰς ἐδοκιμάσθη νέον εἶδος ὄπλου, ἐφευρεθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Picard, ἀνεσιῦ τοῦ ἔμυνομου γάλλου στρατηγῷ. Διὰ τοῦ ὄπλου τούτου πληροῦμένου διὰ δύο χρονικῶν κινήσεων, δύναται τις νὰ ρίψῃ μέχρι τριάκοντα σφαιρῶν ἀνά λεπτόν.

Ἡ κυρία πρὸς τὸν ὑπηρέτην:
— Γιὰτὶ δὲν ἀνοίξεις τὴν πόρτα, ἀφοῦ ἐκτύπησα τὸ κουδοῦνι τόσαι φοραῖς;

— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία, τῆς δύο πρώταις φοραῖς ποῦ χτυπήσατε δὲν ἄκουσα μόνον τὴν τρίτην!...